

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ยักษ์ คือ อมนุษย์จำพวกหนึ่ง เป็นผู้มฤตยูเหนือธรรมชาติ สามารถที่จะบันดาลสิ่งต่าง ๆ ได้ตามใจปรารถนา เป็นบริวารรับใช้ของท้าวฤเวศ หรือท้าวเวสสวัณยักษ์อาศัยอยู่ทั้งในน้ำ บนแผ่นดิน หรือแม้แต่ในสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา เป็นผู้ให้ทั้งคุณและโทษแก่มนุษย์ทั้งหลาย

อนึ่ง ตามความเชื่อของคนทั่วไปนั้น เมื่อเอ่ยคำว่า ยักษ์แล้ว ก็เป็นที่รู้หรือเข้าใจกันว่า หมายถึงอมนุษย์จำพวกหนึ่ง ที่มีร่างกายใหญ่โต หน้าตาคร่ำมีเขี้ยวยาว ใจงिनสัตว์ และมนุษย์เป็นอาหาร ที่เป็นเช่นนั้นเพราะเราจะรู้จักยักษ์ จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ หรือเรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ และเห็นภาพตามผนังโบสถ์วิหาร หรือพวกโขงละครเป็นส่วนใหญ่ แต่โดยความจริงแล้ว คำว่า ยักษ์ มีความหมายที่กว้างขวางมาก สามารถนำไปใช้กับท้าวสักกะ หรือพระอินทร์ในวรรณคดีของไทยก็ได้ ในอุปาลิวาทสูตร ซึ่งมีเนื้อความสวดพระพุทธเจ้า นั้น ได้ใช้คำว่า ยักษ์ แทนองค์พระพุทธเจ้า ส่วนในพระไตรปิฎก ทสกนินาต อังคุตตรนิกาย คำว่า ยักษ์ นำไปใช้ในแง่ปรัชญา ให้ความหมายที่พิเศษหมายถึง ปังเจกวิญญาณ และสัตว์โลก อาจารย์ผู้รจนาคัมภีร์สังฆนิตติปกรณ์ กล่าวว่ายักษ์ หมายถึงพระอรหันต์จีณาสพ จากตัวอย่างดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่า ยักษ์ในพระไตรปิฎกและอรรถกถา มีความหมายหลายนัยสมควรที่จะได้ศึกษาวิเคราะห์ บทบาท แนวคิด ตลอดจนความเชื่อเรื่องยักษ์ ให้ละเอียดลึกซึ้ง

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวความคิด และวิเคราะห์บทบาทของยักษ์ ในพระไตรปิฎกและอรรถกถา

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะศึกษา และวิเคราะห์ แนวคิด ความเชื่อ และบทบาทต่าง ๆ ของยักษ์ เฉพาะในพระไตรปิฎก และอรรถกถา ที่ปรากฏเรื่องราวของยักษ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รวบรวมข้อมูลจากพระไตรปิฎก อรรถกถา และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. นำข้อมูลที่ได้มาศึกษาวิเคราะห์ เรียบเรียงเขียนเป็นงานวิจัย
3. สรุปผล และนำเสนอผลการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

วิทยานิพนธ์เล่มนี้จะให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวคิด และความเชื่อเรื่องยักษ์ ในพระไตรปิฎก และอรรถกถา อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวรรณคดีบาลี และสันสกฤต